

Til utredningsutvalget¹ Kulturutredningen 2014

Norsk kulturforum er kjent med at utvalget i kommende møte skal starte konkretiseringen av arbeidet. Vi tillater oss i den sammenheng å komme med noen overordnede innspill til hvilke utfordringer kommuner og fylkeskommuner ser behov for å utrede nærmere.

Kulturlovens intensjoner om helhet, langsiktighet og forutsigbarhet tas i dag i liten grad til følge verken i kommuner, fylkeskommuner eller staten. Det er behov for en overordnet tilnærming til den nasjonale kulturpolitikken. Nasjonalt henspiller i denne sammenheng på summen av kommunalt, fylkeskommunalt og statlig engasjement. Kulturløftet 2 er et egnet eksempel på manglende helhetstenkning ut fra kulturlovens intensjoner.

Kulturdepartementet har et **overordnet koordineringsansvar** for den statlige kulturpolitikken, men kommuner og fylkeskommuner opplever manglende, både dialog og samordning, mellom departementene. Dette gjelder både vertikalt og horisontalt.

Det er i dag generelt **lite samhandling mellom kommuner, fylkeskommuner og staten om kulturpolitikk og kulturutvikling**. Manglende dialog og samhandling hindrer kulturutviklingsarbeidet generelt og legger føringer på den lokale og regionale handlefriheten. Dette sees kanskje tydeligst i forhold til samfinansierte institusjoner og tiltak.

Det har hittil vært gjennomgående lite fokus på **behovet for kunnskap og kompetanse** i og for kulturlivet. Dagens Norge har mange dyktige kulturarbeidere knyttet til institusjoner og enkelttiltak, dette gjelder både kulturfaglige tilretteleggere og fagfolk med fagspesifikk kompetanse. Norsk kulturforum savner imidlertid en diskusjon om hvilken kompetanse en trenger hvor og når.

Fylkeskommunene har et bredt spekter av kompetente kulturarbeidere knyttet til institusjoner, tiltak og oppgaver på regionalt nivå. Selv om **kommunene** har fagkompetanse knyttet til enkeltinstitusjoner og tiltak som kulturskole, bibliotek og lignende, mangler de i dag vesentlig tilretteleggerkompetanse. Omorganiseringer og sammenslåing av oppgaver har de de siste årene tappet flertallet av norske kommuner for denne type kompetanse. Statens fokus på støtte til institusjoner, organisasjoner og enkelttiltak har også påvirket denne utviklingen. Fylkeskommunenes arbeid med regional utvikling på kulturfeltet vanskeliggjøres også av manglende helehtskompetanse i kommunene. Når fylkeskommunene ikke finner kvalifiserte lokale samarbeidspartnere, vanskeliggjøres arbeidet med utvikling, drifting og i neste omgang forankring av prosjekter.

Kulturorganisasjonene har vært pådrivere for mange tiltak og institusjoner som i dag eies og driftes av det offentlige. Kulturskolen er et godt eksempel på dette. Her var det de frivillige musikkorganisasjonene som gjennom felles løft fikk etablert musikkskoler som i neste omgang er blitt kulturskoler. Kulturorganisasjonene har fremdeles en sentral plass og rolle i norsk kulturliv. De er likevel i ferd med å usynliggjøres gjennom et noe ensidig fokus på frivillige organisasjoner mer generelt.

---

¹ Sendt som e-post 30.11.11

Kulturorganisasjonene favner i dag både frivillige, profesjonelle og private aktører og kan ofte være vanskelig å plassere i det norske kulturlandskapet uten først å se på bredde og samspill i lokalt kulturliv.

Kulturloven har fokus både på kulturaktivitet og kulturoppføring. Dessverre har den generelle kulturpolitikken i liten grad satt fokus på behovet for **god kulturoppføring som grunnlag for kulturliv og kulturutvikling**. Grunnskolen, kulturskolen, videregående skole, høyskoler og universitet har alle viktige roller i dette arbeidet. Disse utfordringene er også relevantet inn i diskusjonen om topp og bredde, der noen av oss ofte glemmer at det skal stor bredde til for å finne og utvikle toppene.

Tema som kutlur og samfunn, kultur som samfunnsutvikler, kultur og næring, kultur og helse, kultur og stedsutvikling mmmm, har vært viktige i offentlig politikk i flere år. Det er viktig å huske på at **dersom kultur skal brukes som virkemiddel må den først virke i seg selv**.

Oslo 30.11.11

Med vennlig hilsen

Åse V Festervoll
Generalsekretær